

Gosta pritegnejo že malenkosti

Na krajšem oddihu se je pri nas zadržal tov. Franc Šetinc, sekretar predsedstva CK ZKS, s svojo ženo Natalijo. Izrabili smo to priložnost in ga zaprosili za razgovor.

Dolga leta ste že naš gost in imate gotovo svoje poglede na delo v Zdravilišču in na njegovo kvaliteto, pa me zanima predvsem to, kako gledate na razvoj naše Zdravilišča v vseh teh letih?

»To je vsekakor nesluten razvoj. Z ženo prihajava v vaše Zdravilišče že vrsto let, ko še ni bilo hotela Donat-tega »betonskega lepota«. Prvič sem bil v Rogaški Slatini, ko sem govoril na prvomajskem zborovanju in od takrat mi je tu všeč. Z ženo čutiva potrebo, da večkrat prideva sem, na žalost le za kratek čas, kajti imava zelo malo prostega časa.

Velik razvoj - jezi me pa »vadelban«, za katerega bi morala priti takojšna odločitev za rušenje, ker mislim, da nima takšne neprecenljive vrednosti, ljudje se pa veliko spotikajo ob tem. Sicer je pa v okolici veliko drugih objektov, ki imajo kulturno zgodovinsko vrednost in ni potrebno prav vsakega ohraniti. Svoj čar imajo tudi hoteli, pri katerih mi je arhitektura še posebej všeč. Izredno všeč pa so mi gozdovi v neposredni bližini, ker le-ti tako pomirjajo.

V hotelu opažam, da je izredno v redu postrežba. Osebe se veliko posveča gostom in veseli me, da je postrežba bolj individualna in ne industrijska, kot je to ponekod.

Pravite, da se samega zdravljenja kot takega, pri nas ne poslužujete. Mogoče le kakšne kopeli ali kaj drugega?

»Ne, zaenkrat še ne potrebujem nikakršnih zdravniških ali drugih zdravstvenih storitev, ker se pač ne zdravim, ampak kot že rečeno, vas obiščem le za krajši čas.«

Kaj pa menite nasploh o zdraviliškem zdravljenju v današnjem času, ko vemo, da so določene omejitve s strani socialnega zavarovanja in tudi s strani delovnih organizacij. Bo ostalo tako naprej ali se bo kaj spremenilo v prid delavcev?

»Mislim, da ne bo prišlo do kakšnega bistvenega zmanjšanja sredstev za te namene. To je trenuten pojav in skrb za človeka bo morala biti vedno večja. Mogoče bo opaziti kakšno spremembo, ko bodo republike prevzele sredstva za borbe. Do sedaj se je precej teh sredstev porabilo za administracijo, kar je tudi vzrok, da se to prenaša na republike. Razen tega so pa to bolj kratkoročne oblike varčevanja, kajti če začnemo varčevati prav pri tem, se nam pozneje maščuje. Možnosti za varčevanje so drugje veliko večje. Tako lahko na primer bistveno privarčujemo pri materialnih stroških.«

Zadnje čase slišimo, da pri nas manjka prireditev, čeprav imamo koledar prireditev, ki so kar pogoste. Imamo tudi stalne razstave. Prirejamo popoldanske izlete z avtobusom v nekatere bližnje kraje kot npr. Kumrovec, Trakoščan, Ptuj ipd. Kako gledate vi na izkoristek prostega časa gostov?

»Bil sem na Poljskem, kjer imajo sistem zdravilišč in imajo prireditve, ki so vezane na zdravilišča. To so predvidene mednarodne prireditve, za katere zdravilišča pripevajo le en del sredstev in so postale že tradicionalne. Dobro je, da v razstavnem salonu razstavljajo manj znani umetniki, toda včasih bi bilo boljše, da bi razstavljal tudi kateri bolj znani, saj bi na ta način goste še bolj pritegnili. Če prirejate izlete v Kumrovec, bi bilo potrebno to pot povezati tudi s Trebčami, kajti te so ljudem manj poznane. Prav tako bi bil zanimiv izlet v Brežice in njihovo okolico.«

lotili, v tem stabilizacijskem obdobju, morda je to neprimerno?

»Ne, nikakor ni neprimerno. Vi imate prihodnost. Sicer pa investicij nismo popolnoma zaustavili. Tiste investicije, ki bodo hitro dajale rezultate, so še vedno priporočljive, in ta je prav takšna. Izredno pa sem presenečen, ker gradnja tako hitro napreduje.«

Kot dolgoletni gost Zdravilišča imate verjetno tudi določen vtis o Rogaški Slatini na splošno. Kakšen se vam zdi kraj?

»Prijeten kraj. Moti me pa to, ker ljudje ne živijo dovolj s turizmom in z Zdraviliščem. Ne mislim tu na revščino, ki je še tu in tam prisotna, ampak na neurejenost okolice. Škoda je to, ker je nekaj izredno zanimivih izletniških točk, katere gosti obiskujejo, vendar jih moti prav ta neurejenost. Zato bi morali v samem Zdravilišču posvečati temu problemu več pozornosti.«

Vemo, da ste se vedno zavzemali za

Tovariš Šetinc v pogovoru z urednikom

Težko je rešiti zimske težave, kajti v bližini nimamo nobenega smučarskega centra. Najbližje bi bilo Pohorje. Namerali smo sicer urediti smučišče na Boču, vendar nimamo sredstev. Kaj mislite o tem?

»Povezati bi se bilo dobro s kakšnim smučarskim centrom, da bi bil za tiste, ki prihajajo samo na oddih, organiziran prevoz in morebiti smučarska šola. Vi bi jim pa nudili bivanje, kakšno masažo ipd.«

Kako ocenjujete gradnjo, ki smo se je

obeščeno delovnega človeka v združenem delu. Ali ste mnenja, da glasila delovnih organizacij opravljajo svoje poslanstvo, kot je zamišljeno? Kako dvigniti kakovost obeščanja na tako raven, da bo vsak delavec čutil potrebo po informaciji in da bo tudi sam informiral?

»Ne, nikakor še ni dovolj dobro. Mislim, da so glasila še vedno preveč v rokah ali vsaj pod vplivom poslovnih organov. Na urejanje in vsebino premalo vplivajo delavci sami. Dobro bi bilo, da bi se kdaj

slišala kritična ali celo pretirano kritična beseda delavcev, saj bi na ta način imeli delavci občutek, da lahko tudi oni svoje povedo. Le s tem bi se glasilo uveljavilo kot glasilo delavcev».

Problem je v tem, da je delavce težko pripraviti k temu, da bi pisali ali spregovorili. Kaj bi bilo potrebno narediti po vašem mnenju?

»Trebja je iti mednje, da bodo začutili, da jim je glasilo odprto, da lahko povedo vse, kar mislijo, brez dlake na jeziku, kot temu pravimo. Tako pa se obnašajo do glasila prav tako kot do raznih sestankov, ko pravijo: »Kaj bom hodil, saj je že tako vse vnaprej pripravljeno«. Ali pa: »Kaj bom govoril ali pisal, ko pa potem tako tistega ne bodo objavili!« To pa ne velja samo za glasila, ampak tudi za sindikalne organizacije in zvezo komunistov. Povsod se preveč opiramo na vodilne strukture po občinah in podjetjih in vse premalo na ljudi. Zato se stvari tudi tako počasi spreminjajo. Glasilo bi moralo imeti tudi boljšo oporo v sindikatu in v zvezi komunistov. Družbeno-

politične organizacije razpravljajo o raznih vprašanjih na sestankih, vendar to ni dovolj, kajti na sestanku je le peščica ljudi, glasilo pa le dobi vsak delavec. Zato bi se v družbenopolitičnih organizacijah morali zavedati, da je dobra informacija sestavina političnega dela.

Pri vsem povedanem pa ne mislim, da pri glasilih ni nobenega napredka. Nasprotno, napredek je precejšen, kajti včasih so izhajali le bilteni, ki so v glavnem objavljali le suhoparne številčne podatke res samo vodilnih delavcev. Pri tem je že precejšnje izboljšanje. Vendar bo potrebno še veliko prizadevanja, da bodo glasila res glasila delavcev».

Ob koncu je tov. Šetinc predlagal, da turistično društvo v Rogaški Slatini posveti večjo pozornost celovitemu razvoju turizma v kraju kot celoti, saj smo vsi vezani prav na turizem in že malenkosti pritegnejo gosta. Dejal je, da ima Rogaška Slatina že staro tradicijo in zakaj je ne bi imela še naprej, in to, pozitivno tradicijo.

Nova telefonska centrala

Z novim letom smo v Zdravilišču vključili v promet novo telefonsko centralo. To je bilo nujno potrebno, kajti stara je bila narejena leta 1932 in je že dotrajala. Z vključitvijo nove centrale smo veliko pridobili, kajti na račun stare je šlo mnogo živcev.

Centralo je izdelala tovarna ISKRA in je tipa PAB X 300 C. Njena kapaciteta je 300 internih števil in 36 javnih linij. Stara je zmogla le 150 internih in 4 javne. Nova centrala ima dve posredovalni mesti. To pomeni, da lahko delata dva telefonista

hkrati. To prej ni bilo mogoče, pa tudi nepotrebno. Z novimi linijami pa se je tudi promet občutno zvečal, saj vemo, da je prej marsikdo zaman vrtel številko 811-411.

Vsota, ki smo jo odšteli za centralo, je znašala 160 starih milijonov.

In še dobro je, da smo pohiteli, kajti sedaj bi bila ta vsota dvakrat večja. Seveda pa v tej ceni še niso vračunana dela, kot so: montaža, prestavitev stare centrale, projekt in PTT priključki.

Emil But

imamo enake cilje - čimveč uspešnih temeljnih organizacij, da bi bili vsi, ki lahko delajo, zaposleni, da bi v delitvi vsak dobil svoj zaslužen delež, da bi bil ta delež čimveč vreden, ko z njim kupujemo in zadovoljujemo svoje potrebe. V teh osnovnih dolgoročnih ciljnih smo si povsem enotni, v vsakodnevnem delu pa velikokrat to ne upoštevamo. Razvoj temeljne organizacije zahteva povečan delež dohodka, mi pa bi ga rajši razdelili za osebne dohodke, za stanovanja, druge bolj osebne potrebe. In če zato ni novih delovnih mest? No saj mi, ki odločamo, smo zaposleni. Pa mladina, ki prihaja iz šol, kako jo bomo »spravili h kruhu« in vsem tistim pravicam, ki so v naši skupnosti vezane na delo? Vsako delo, vsaka dejavnost, ki je potrebna, mora biti plačana in dobi svoj delež iz doseženega dohodka; s povezovanjem, dogovarjanjem, sporazumevanjem smo dolžni te odnose in razmerja določati. Ko odklonimo podpis sporazuma, da nam ne bi bilo treba plačati prispevka za dejavnost, ki je potrebna, ali ko so zahteve neke dejavnosti pretirane, preko dogovorjenih okvirov - dokazujemo politično nezrelost in nerazumevanje sistema. Da, veliko znanja in prizadevanja je potrebno za tako skupnost, kot si jo želimo. In veliko odgovornosti. Jezimo se na hitro rast cen, pa smo jih prav vse sami predlagali in uveljavili - seveda vsak za svoje proizvode, storitve.

Ob oceni gospodarskih razmer v naši občini smo ugotovili, da nimamo nobene temeljne organizacije, ki bi lansko leto poslovala z izgubo. Težko bi vztrajali pri trditvi, da so razmeroma nižji osebni dohodki cena za to uspešnost. In to zato, ker je tudi dohodek, dosežen na delavca, pri nas ravno tako nižji kot v regiji in republikli. Pričakovani razvoj pri obstoječih gospodarskih organizacijah je dosežen - investicije v Zdravilišču, LIP Mestinje, Vitalu, Hmezadu, Jelši, Steklarni v Kozjem bodo izvršene. V Bistrici, Šmarju, kjer smo pričakovali investitorje iz razvite Slovenije, pa uspeha ni, in to brez sprejemljivih obrazložitvev. Spoznanje, da moramo računati le na lastno moč in sposobnost je tudi izhodišče za nadaljnje delo in programe. V družbenih dokumentih Slovenije ni več prednosti za naložbe v manj razvita območja v naši republikli. Vedno manj je tudi solidarnostnih sredstev za splošno in skupno porabo. Zato bo naš osebni in družbeni standard odvisen od uspešnosti našega dela.

A. Halužan

ŠTAFETA

21. marca je krenila s Trga Makedonija v Prilepu letošnja štafeta mladosti. Potovala bo vse tja do dneva mladosti. Med vso potjo bo izrečeno nešteto želja, obljub, veliko posvečenega bo tudi našemu dragemu Titu. In to je tudi prav. Zaslužil si je vse te napisane strani, toda zaslužil si je mnogo več, mnogo več

Ali je to tudi edini način za izkazovanje vaše velike ljubezni in spoštovanja do Tita?

Menim, da mu bomo svoj dolg na najboljši način poplačali z večjim trudom, delom in angažiranostjo na vseh področjih našega dela.

Pred kongresom Zveze komunistov

Komunisti na vseh področjih obravnavamo ocene doseženih uspehov in razmer pri gospodarjenju, delitvi, samoupravljanju

in odločanju ter sprejemamo usmeritve za delo v naslednjem obdobju.

Pa porečete, da smo to opravili že na zborih delavcev, volilnih konferencah v sindikatu, socialistični zvezi ... Da, saj

Nekateri nenehno prepevajo:
»Druže Tito, mi ti se kunemo«, a delajo še vedno po starem, to je slabo. Če realno pogledamo trenutni ekonomski in politični položaj pri nas, je več kot očitno, da ni čas za prazne patetične obljube. Namesto vseh teh velikih obljub in zahtev, se raje dokažimo z delom, a Tito in njegovo delo

naj nam bo inspiracija in smernica za bodoče delo.

Pospremimo zatorej našo in Titovo štáfeto s prepričanjem, da nam prinaša realne obljube in želje, vezane na delo in enotnost.

Urednik

Distribucija CO₂ plina po novem

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Prav tako pomembni so ekonomski učinki realizirane inovacije. Z novim načinom oskrbe s plinom CO₂ iz cistern namesto iz jeklenk doseže porabnik zmanjšanje stroškov (fco porabnik) v višini 7 din/kg, oziroma prihranek v višini 40 %. Pri letni porabi 100 t plina znaša prihranek 700.000,- din. Tudi prihranek pri prevozu plina je znaten. Cena za prevoz 1 kg plina na razdaljo 100 km v jeklenki je 56 % višja kot za prevoz plina v cisterni. Ob preučevanju dejanskih prihrankov za enega največjih odjemalcev plina v Zdravilišču, OZD »SLOVIN« iz Ljubljane, je upravičenost prehoda na uporabo cistern na dlani. V letu 1980 je imela OZD Slovin skupne prihranke v vrednosti 1.446.270,- din, kar je rezultat prihrankov pri kupni ceni plina in pri prevozih le-tega.

Pri proizvajalcu plina se kažejo učinki inovacije v prihrankih delovne sile, ki znašajo 21.900 delovnih ur na leto. Če bi vsa distribucija plina potekala izključno z jeklenkami, bi moralo biti zaposlenih v Plinarni 10 dodatnih delavcev; zaradi prehoda na uporabo cistern pa potreba po dodatni delovni sili odpade. Izraženo v bruto vrednosti 1 delovne ure je bil bruto dinarski prihranek vreden 1.465.340,- din.

Nadalje se kažejo učinki inovacije v razdobju 1979-1980 v povečanju realnega celotnega prihodka na delavca za 67 %, dohodka za 44 %, čistega dohodka za 17 % ter produktivnosti za 19 %.

Posebej moram opozoriti na devizni prihranek, ki izhaja iz naslednjega:

Zdravilišče Rogaška Slatina je že leta 1977 prešlo na nov način distribucije plina. Potrebno opremo in cisterne je v pretežni meri uvozilo. Za razširitev sistema distribucije plina pa bi bilo potrebno cisterne še naprej uvažati. Vendar nadaljnega uvoza potrebne opreme Zdravilišče ni moglo več realizirati zaradi potrebne štednje in omejitve porabe deviznih sredstev. Razvojni

oddelek Zdravilišča je v posebni razvojno-raziskovalni nalogi ugotovil, da bi bilo mogoče z ustrezno tehnološko dokumentacijo praktično vso doslej uvoženo opremo v enaki kakovosti izdelati tudi v Sloveniji.

Zato je Zdravilišče angažiralo domače kooperante za proizvodnjo cistern za CO₂. Ti so dosedaj izdelali že 30 cistern, ki po kakovosti ne zaostajajo za uvoženimi, cena pa je nekoliko višja. V kolikor bi morale Zdravilišče uvoziti vseh 30 cistern, bi morali odšteti 2.742.000,- DM. Za domačo proizvodnjo pa je potrebno uvoziti le za 3 % specialnih delov od skupne nabavne vrednosti. Devizni prihranek Zdravilišča je torej 2.659.740,- DM.

Zaradi povečanega povpraševanja po plinu CO₂ Zdravilišče ni moglo zadovoljevati potreb svojih odjemalcev z lastnim plinom. Poudariti moramo, da lahko Zdravilišče izkorišča plin iz svojih vrtin le do določene mere. Prekoračitev izkoriščanja plina, bi lahko imela neželjene posledice pri izkoriščanju mineralne vode, saj bi vrtine usahnile.

Tako je bilo potrebno poiskati dodatne zunanje vire. Zdravilišče je sklenilo samoupravni sporazum o kooperaciji glede prodaje plina CO₂ z organizacijami združenega dela »BELINKA« iz Ljubljane in »INA PETROKEMIJA KUTINA« iz Kutine. V teh delovnih organizacijah nastaja plin CO₂ kot stranski produkt.

Udeleženci samoupravnega sporazuma

sodelujejo v vsaki fazi (faza proizvodnje, distribucije in prodaje), bodisi delno ali pa v celoti. Ustvarjen skupni prihodek se razdeli v skladu z vloženi sredstvi v posamezni fazi.

Ta oblika samoupravnega sporazumevanja v posameznih fazah med Zdraviliščem in kooperanti zagotavlja nemoteno oskrbo kupcev s CO₂ plinom. S tem se je bistveno povečala prodaja, ki je dosegla v letu 1980 že 3.237.550 kg. Povečal se je tudi dohodek vseh udeležencev samoupravnega sporazuma, pojavili pa so se tudi novi porabniki plina, ki se oskrbujejo izključno s plinom iz cistern. Novi porabniki plina CO₂ iz cistern so naslednji:

- Tehnogas Kutina
- IMP Ivančna Gorica
- Belt, Črnomelj in drugi.

Največji kupci plina pa so CHEMO Ljubljana, ki je udeležen s 32 % od skupne prodaje plina, SLOVIN Ljubljana z 11 %, COCA-COLA Zagreb s 6 % itd. Največji porabniki plina se oskrbujejo predvsem s plinom iz cistern, saj so spoznali prednosti pri takem načinu distribucije, kar še posebno pride do izraza pri nabavah večjih količin.

Iz izračuna dinamike bodoče prodaje vidimo, da bo prodaja plina v cisternah v letu 1982 že dosegla 2.000 t, medtem ko prodaja v jeklenkah ostaja na ravni prejšnjih let. Skupna prodaja plina bo v nenehnem vzponu kot posledica večje prodaje plina v cisternah in bo v letu 1982 dosegla cca 4.000 t.

Iz prikazanega so razvidni učinki realizirane inovacije v Zdravilišču Rogaška Slatina, ki so bistveno prispevali k boljšemu gospodarjenju. Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da so na osnovi novega znanja uveljavljeni inovacijski dosežki pravi temelj za razvoj združenega dela, kot tudi za naš družbeno-gospodarski razvoj v celoti.

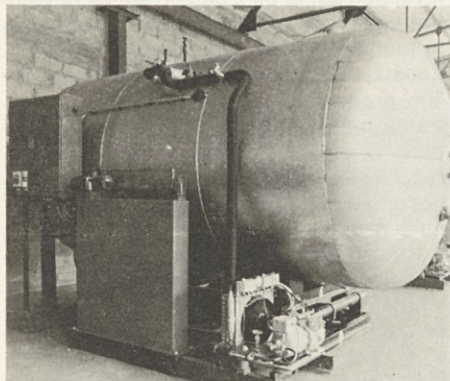
FLORJAN ZORIN

Razdeljevanje mineralne vode

Komercialni sektor (kot tudi ostali sektorji in TOZD) vsake tri mesece v letu podajo pismeno poročilo o delu in rezultatih, ki so objavljeni tudi v našem internem glasilu. Zaradi tega mislim, da o samem delu in prodaji v tem sestavku ne bi govorili, zanimivo pa bi bilo, da pogledamo kako proizvode TOZD Polnilnica distribuiramo, po kakšnih distribucijskih kanalih pridejo naši proizvodi na prodajno mesto in od tam v roke potrošniku.

Kot vemo, je trgovina podaljšana roka proizvodnje in zaradi tega vsi proizvajalci prodajajo oziroma plasirajo svoje proizvode potrošniku preko trgovine. Najlažje, če se lahko tako izrazimo, je dostaviti proizvode na prodajno mesto (bodisi v trgovino na malo, bodisi v gostinski lokal) preko trgovine na veliko. Se pravi, da proizvajalec vzpostavi poslovni odnos s trgovino na veliko, ta pa potem proizvajalčeve proizvode pošilja na prodajna mesta. Tako smo do leta 1977 delali tudi v naši delovni organizaciji, izvzemši distribucijske centre v Zagrebu, Ljubljani in na Reki. V teh

mestih smo že takrat imeli organizirana lastna skladišča, katera so organizirana tako kot trgovina na veliko, se pravi, da ti distribucijski centri sprejemajo od TOZD Polnilnica proizvode, jih skladiščijo, nalagajo na manjše kamione in ambulantno dostavljajo na prodajna mesta. Seveda je takšen sistem prodaje za proizvajalca vedno dražji, vendar bolj učinkovit v pregledu količinske prodaje, saj proizvajalec v takšnem primeru preko svojega osebja (od delavca, šoferja, potnika) kontaktira z osebjem prodajnega mesta (poslovodji, trgovci, natakarji). Trgovec na veliko pa lahko določene proizvode, ko jih razdeljuje v maloprodajo, forsira ali ne. Prav zato, ker nismo imeli stika z maloprodajo, trgovci na veliko pa niso v takšni meri prodajali naše proizvode kot smo pričakovali, smo se leta 1977 organizirali tako, da danes praktično prodajamo na malo naše proizvode (grosiramo - se pravi sami opravljamo funkcijo trgovca na veliko) skoraj ves vzhodni del

dopisujte v svoj časopis

Slovenije - Celjsko regijo, Koroško, Mari-bor z okolico, Slov. Bistrico z okolico, Koroško, Zasavje.

Na ta način smo po naših ocenah uspeli plasirati cca 5 milj. litrov naših proizvodov, katerih nam preko trgovine na veliko ne bi uspelo.

Danes opravljamo to funkcijo tudi v že pred letom 1977 obstoječih skladiščih v Zagrebu, na Reki in v Ljubljani. V Beogradu in Sarajevu pa teče distribucija preko del. org. Radenska Radenci, vendar zaradi oddaljenosti teh mest le zdravilne mineralne vode Donat Mg.

Takšna poslovna odločitev v letu 1977 pa je za sabo potegnila tako finančne kot organizacijske probleme, ki pa so ob re-

zultatih prodaje pri kasnejšem analiziranju uspešnosti zanemarljivi. Danes imamo v polnilnici za opravljanje takšne distribucije angažiranih 20 dostavnih avtomobilov, pri tem delu pa sodeluje cca 60 delavcev.

Leta 1977 smo realizirali oziroma prodali cca 27 milijonov litrov proizvodov, v letu 1981 pa cca 35 milijonov litrov, od tega preko lastne distribucije, direktno na prodajno mesto, cca 12 milijonov litrov.

Iz gornjega vidimo, da je bila poslovna odločitev v letu 1977 pravilna, posebej še zato, ker je konkurenca na tržišču mineralnih vod in brezalkoholnih pijač vedno večja, obdelava trga oziroma maloprodajnih mest pa prav zaradi konkurenčnega boja bolj učinkovita.

Božo KOLAR
Komerčiala

Kako napreduje gradnja novega hotela

Gradnja hotelskega kompleksa »Sava« z nastanitveno kapaciteto 332 postelj oziroma 530 restavracijskih sedežev se je začela 20/2-1981.

Predračunska vrednost celotnega (neokrnjenega) kompleksa je znašala 746 milijonov dinarjev. S to vsoto naj bi zgradili hotel Sava s spremljajočimi objekti, kot so spodnji del Park hotela, mlečna restavracija, receptivni del v terapiji, objekt za vzdrževanje, zaklonišče, garaže, barski prostori pri Pošti, parkirni prostori za goste pri vzdrževalnem objektu, dovoznica do hotela, adaptirana kotlarna in XII. etaža terapije.

Zaradi podražitve materiala in storitev se je predračunska vrednost investicije povečala. Kakšna je pravzaprav višina investicije in s katerimi sestavinami, naj bi ugotovili do začetka februarja.

Ker so zaradi razmer na trgu nastopile podražitve, je prišlo do odložitve planiranih del in objektov znotraj že prej omenjene višine investicije. Tako so v prvi fazi bili izločeni barski prostori pri Pošti, garaže in parkirni prostori pri vzdrževalnem objektu, kot tudi dovoznica do hotela.

V drugi fazi pa so odložene še adaptacije dela hotela Park, mlečna restavracija,

receptivni del v terapiji in objekt za vzdrževanje.

Tako je predračunska vrednost kompleksa še vedno 746 milijonov, vendar pa je program, kar zadeva popolno dokončanje prestavljen na kasnejše obdobje.

K že znanim dejstvom, da se ožja in širša komisija za izgradnjo kompleksa soočata z nastajajočimi problemi pri podražitvah ter pri izvedbi del, je treba dodati, da tudi v bodoče verjetno ni pričakovati kaj lažjega, oziroma ugodnejšega stanja. Zaradi aktualnosti same izgradnje in problemov, ki pri tem nastajajo, smo zaprosili tov. Metelka, vodjo operativne skupine izgradnje ter tovariša Slavka Kramarja, gradbenega tehnika, in vodjo gradbišča kompleksa Sava, za nekaj odgovorov na vprašanja.

Tov. Kramar, kako se pravzaprav razdeli organizacija dela takega gradbišča in kakšen je način organiziranja dela?

Celotno gradbišče obravnavamo kot sektor dela, ki se deli na pet delov, in sicer A, B, C, D ter S. Vsak del ima svojega vodjo. Posamezni del gradbišča predstavlja skup vseh del, ki se tu pojavljajo, to je gradbeništvo, inštalacije, mizarji itd. Vsako jutro pred delovnim časom se vodje

posameznih delov gradbišča sestanejo z vodjem gradbišča na kratkem posvetu, na katerem se razdele naloge in dela za določen dan.

Kaj so po vašem največje težave pri realizaciji izgradnje?

Največje težave predstavljajo vremenske razmere, to je čas v katerem delamo. Zima je velika ovira pri izvedbi del.

Recimo, da se vremenske razmere poslabšajo, da nastopi slabo vreme ali zapade sneg; kaj bi to pomenilo za vas?

Zapadli sneg ne bi vplival na potek gradnje, pač pa padec temperature pomeni zaostajanje za roki. Tu je treba omeniti, da padec temperature pod -5°C pomeni po pogodbi izgubo delovnega dneva. Padec temperature pod ta nivo pomeni, da je delo nemogoče izvajati. To pomeni tudi nadaljnje zaostajanje za roki.

Ali so in koliko znašajo časovni zaostanki pri izvedbah del?

Zaostanek znaša od meseca do meseca in pol.

Ali mislite, da bo investicija končana v predvidenem roku in kaj bi se zgodilo, če ne bi bila?

Rok zaključitve del na gradbišču je določen na konec maja 1982. Še vedno menimo, da ga ne bomo prekoračili in tudi storili bomo vse, da bo rok spoštovan. V primeru prekoračitve nastopijo penali, ki seveda za izvajalca del niso zanimivi.

Ali obstajajo težave pri nabavi gradbenega materiala?

Te težave so v začetku obstajale, vendar se je to ugodno rešilo in sedaj praktično ni težav pri nabavi potrebnega materiala.

Kakšno je sodelovanje z investitorji? Sodelovanje z investitorji je dobro. Trenutne težave sproti rešujemo. Omeniti je treba, da bomo v začetku februarja začeli delati na izkopu pri povezovalnem hodniku med hotelom in terapijo, ki bo pod zemljo. Dela bomo še pospešili po priključitvi objekta na gretje. S tem se bodo pričela dela v notranjosti hotela, za katera je nujno potrebno gretje.

Tovarišu Kramarju se zahvaljujemo za pojasnila. Zaradi objektivnega prikaza stanja izgradnje smo postavili nekaj vprašanj tudi tovarišu Metelku.

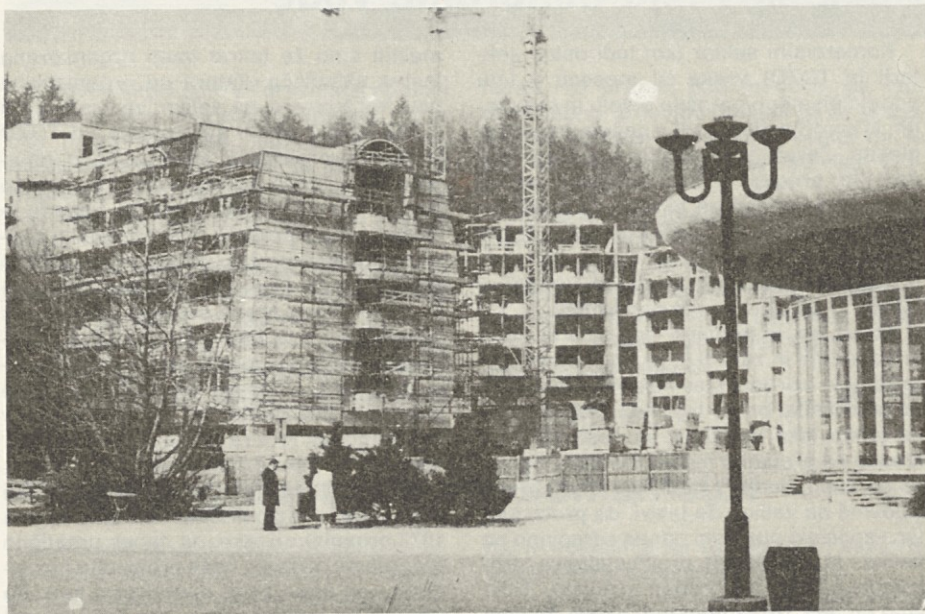
Znano je, da dela pri novem hotelu nekoliko zaostajajo. Koliko bi bilo to izraženo časovno in za koliko bi se začetek obratovanja prestavil, koliko zaostanka ne bi nadoknadili?

Izvajalec del je bil z deli do konca novembra več ali manj na tekočem, v decembru in januarju pa so dela precej zaostajala. Zaostala so predvsem gradbena dela, dočim gredo inštalacijska dela (voda, centralno ogrevanje, ventilacija in elektrika) proti koncu. Z izvajalci smo o zamudi razpravljali, vendar odločno zatrjujejo, da bodo zaostanek v naslednjih mesecih dohiteli in da se bodo rokov v glavnem držali.

Kateri so največji problemi, ki so trenutno prisotni pri izgradnji?

V tehničnem smislu trenutno ni problemov, če izvzamemo možnost padca temperature pod -6°C za daljše razdobje. Nekatera dela, ki se ne dajo izvajati pri nizkih temperaturah (slikopleskarska dela) čakajo na priključitev centralne kurjave, ki bo priključena predvidoma do 5. februarja.

Kako daleč je s pogodbami za dela na povezovalnem hodniku in prizidku terapi-

HOTEL SAVA v gradnji

je, kdaj naj bi ga začeli delati in kakšen naj bi sploh bil?

Pogodbe za gradnjo navedenih objektov so bile sklenjene v preteklem letu in bi z deli že morali pričeti:

- povezovalni hodnik hotel-terapija
- adaptacija kotlarne
- toplovod od kotlarne do hotela
- plinovod od kotlarne do hotela.

Ali se predvidevajo nove podražitve materiala in storitev ter za koliko so dejanske podražitve že presegle planirane?

Podražitve gradnje so bile pri republiški skupnosti za cene priznane za prvo polletje 1981 za 24,8 %. Za drugo polletje izvajalec ni dobil priznanja za povečanje cen, zvezni izvršni svet pa je proti koncu decembra z odlokom začasno zamrzil cene in nam trenutno ni znano, kakšne bodo podražitve za drugo polletje 1981. Z zvezno resolucijo o družbenem planu za leto 1982 se predvidevajo podražitve za storitve povprečno za 16 %, vendar bodo stopnje podražitve s potrebnimi sporazumi različne in tako nam do danes ni znano, s kakšnimi podražitvami posameznih gradbenih del v letu 1982 lahko računamo. Dosedanji znani podatki kažejo, da bodo dodatne podražitve znašale 13 do 14 %.

V primeru, da investicija ne bi bila v roku izvršena, kakšne so posledice?

Kot sem že rekel, je še vedno možnost, da bo gradnja hotela končana do roka, za katerega smo se dogovorili. Zavlekla pa se bo gradnja povezovalnega hodnika in receptivnega dela nove terapije. Posledice bodo v tem, da bo v sezoni še vedno hrup, ki ga bodo izvajalci povzročali. V zvezi s tem bomo morali izvajalce bolj trdno prijeti in dopustiti gradbena dela le v dogovorjenem času dopoldne in popoldne.

Kakšno je sodelovanje z izvajalci del?

Sodelovanje s sodelavci poteka po utečenem programu in redu. Izjeme so le zelo ostre razprave v zadnjem času, ki so posledice zamujanja rokov v zadnjih nekaj mesecih.

Ali se pojavljajo med samo gradnjo pripombe in predlogi o morebitnih spremembah v načrtih, in če se, koliko se jih sploh lahko upošteva?

Med gradnjo so precej pogoste pripombe in predlogi delavcev Zdravilišča. Vse predloge, ki niso povezani z večjimi stroški, skušamo med gradnjo uveljaviti, težje pa je s predlogi, ki so povezani z večjimi investicijami ali z večjimi spremembami projektov, ker bi s tem povzročili ne le večje investicijske stroške, temveč tudi zamude pri gradnji.

O zagotovitvi denarja za izgradnjo je povedala finančna služba tole:

V januarju lani smo zagotovili finančna sredstva za celotno predračunsko vrednost. Z banko smo se dogovorili, da bomo v letu 1981 porabili 455 milijonov, v letu 1982 še 246 milijonov in ostanek 44 milijonov din v letu 1982. Do konca leta je bilo sklenjenih pogodb z izvajalci del za 400 milijonov din, za izvršena dela pa je bilo obračunano le 220 milijonov din.

Ves naveden denar, tudi tisti, ki lani ni bil izkoriščen, je na razpolago v tekočem letu. Lani v septembru smo bili še odločeni, da zaradi podražitev ne bomo presegali sprejete predračunske vrednosti in smo zato omejili obseg del. V decembru smo odločitev spremenili in naročili Inženiring biroju, da pripravi dopolnitev investicijskega programa, s katerim bomo sovlagatelju in banki obrazložili potrebo po dodatnem financiranju. O tem bomo poročali več, ko bo program pripravljen.

Zorjan Marjan

MEHURČKI

Blatni Dol

- z višjimi temperaturami in spomladansko odjugo, se dviga temperatura uporabnikov na odseku cestišča (sedaj tudi edina pešpot) od hotela Donat do križišča Cerovec, Irje, Bellevue.

- Višje so temperature snažilnik v terapiji in hotelih (zaradi intenzivnejšega čiščenja).

- Če so višje temperature odgovornih, ne vemo!

- Kakšna je temperatura izvajalca zaradi

odvoza zemlje in voznega podzemeljskega hodnika med Savo in terapijo, tudi ne vemo!

- Vemo, da se pomladne temperature višajo.

- Verjetno bi znali nekatere od naštetih temperatur tudi znižati (odstraniti vzroke)

- Upamo, da bolezen ni nalezljiva, da ne bi še komu zvišala temperature.

A. Slivnik

»Transport«

Po poteh XIV. divizije

V prejšnji številki smo predstavili lik narodnega heroja, tovariša Antona Vidmarja - Luko. Danes nadaljujemo s člankom o legendarni XIV. diviziji.

Kmalu bo minilo 40 let od prihoda XIV. divizije na Štajersko. Ta pohod je bil pomemben zlasti zato, ker vemo, da je sovražnik imel posebne namene s Štajersko, ko jo je hotel popolnoma uničiti. Zato so po okupaciji okoli 85.000 zavednih Slovencev pregnali v Nemčijo, Hrvaško, Srbijo ali pa jih aretirali. Zaradi tega je bilo za razvoj NOB tukaj še težje kot na drugih področjih.

V začetku 1944 sta glavni štab in CK Slovenije v sporazumu z vrhovnim štabom in na pobudo Tita poslala na Štajersko XIV. divizijo, sestavljeno iz posebej izbranih partizanov, za okrepitev NOB na tem področju. V njeni sestavi so delovale brigade Toneta Tomšiča, Ljuba Šercerja in Mirka Bračiča, pred pohodom na Koroško pa sta se vanjo vključili brigadi Slavka Šlandra in Miloša Zidanška.

Vsa pot XIV. je bila dolga okoli 500 km, na Štajersko pa so prišli preko hrvaškega ozemlja. Z zagrizeno ofenzivo je sovražnik skušal uničiti divizijo ali jo vsaj pregnati. Vendar mu to ni uspelo kljub velikim žrtvam v partizanskih vrstah. Glavni namen pohoda je bil torej dosežen že s tem, da se je XIV. obdržala na Štajerskem. Tako so bili omogočeni boljši pogoji za razvoj OF na Štajerskem, število partizanov je nenehno naraščalo, nastalo je večje osvobojenih področij (Savinjska, Tuhinjska dolina, Moravško in Kozjansko).

XIV. je doživljala najtežje trenutke na Graški gori nad Velenjem, imenovani tudi gora jurišev, pa tudi pozneje pri preboju na Ravnah. Toda sovražnikovo premoč v tehniki in številu je premagala z domovinsko zavestjo in naprednimi revolucionarnimi cilji za osvoboditev izpod jarma tistih, ki so zatirali našo deželo.

XIV. divizija je tako prispevala velik delež k NOB na Štajerskem. V njenih vrstah so največ prispevali znani in neznani borci, ki so dali za našo svobodo najdragocenejšo svoja življenja.

Kaj več o pohodu in zanimive podrobnosti smo izvedeli v pogovoru s tov. Luko:

Kako je potekal pohod XIV. na Štajersko?

»Ko smo bili poleti 1943 na Dolenjskem, je izdal glavni štab odredbo o formiranju XIV. divizije v sporazumu z vrhovnim štabom NOV in POJ.

Divizija se je bojevala na Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem, izvedla napade na Grahovo pri Cerknici, Velike Lašče in decembra 1943 na Kočevje. Tu je padel prvi komandant XIV. Mirko Bračič. Po njem se je nato Loška brigada preimenovala v brigado Mirka Bračiča in je bila organizirana po italijanski kapitulaciji septembra 1943. Po uspešnem napadu na Kočevje je dobila XIV. nalogo zapohodna Štajersko, v sam nemški rajh. Po 30-dnevnom maršu je 6. februarju 1944 prekoračila mejo med takratno NDH in Slovenijo pri Sedlarjevem. Že drugi dan je pričelo snežiti, začele so se tudi borbe, ki so trajale nepretrgoma 3 tedne od reke Sotle do Zgornje Savinjske

doline. Nato so Nemci prenehali z ofenzivo, ker so videli, da nas ne morejo uničiti, ne pregnati, čeprav so naše »uničenje« objavili v »Štajerskem gospodarju«.

Zakaj smo šli na Štajersko preko Sedlarjevega?

Po radio zvezi z glavnim štabom smo najprej dobili direktivo, naj se iz Hrv. Zagorja, iz planine Ivanjščice prebijemo na sektor Rogaške Slatine, na Boč in Plešivec, ter ugotovimo katere enote se nahajajo v Halozah, saj so bile tam skupine, ki so se izdajale za partizane, druge za kraljevo vojsko. Toda na žalost nismo dobili zveze s terensko organizacijo na tem področju in smo krenili na jug ter

dobili zvezo s terenci Zagorskega odreda, ki mu je poveljeval Rade Bulat, sedaj general v pokoju.

Tako smo prišli v Zagorska Sela in se povezali s tamkajšnjimi aktivisti, ki so nam pomagali pripraviti most v Zagorskih Selih proti Sedlarjevem. Tako je XIV. imela prosto pot v okupirano ozemlje spodnje Štajerske. Mejo smo prekoračili brez ovir, vendar smo imeli veliko dela z minami na nemški strani. Tudi to smo uspešno premagali, saj smo bili pravi minerji z mano vred«.

(se nadaljuje)

Gordana Kitak

70. obletnica rojstva in 29. obletnica smrti Borisa Kidriča

Letos v aprilu mineva 70 let od rojstva marksista, revolucionarja in politika Borisa Kidriča in hkrati 29 let od njegove smrti.

On in njegov oče, dr. France Kidrič sodita med najpomembnejše može našega naroda, njun rod pa izhaja iz okolice Rogaške Slatine. Tudi Boris je svoja prva leta preživel na Knežcu, do leta 1920, ko se je vsa družina preselila v Ljubljano. Zaradi naprednih idej je že zgodaj okusil ječo stare Jugoslavije. Leta 1928 je postal član CKJ, 1935 pa sekretar SKOJ. Nato je nekaj časa živel v emigraciji, 1939 se je vrnil v domovino in postal član CK KPJ. Bil je voditelj OF, novembra 1943 je vodil slovensko delegacijo na drugem zasedanju AV-

NOJ. 5. maja 1945 je postal prvi predsednik prve slovenske vlade, 1946 pa minister za industrijo FLRJ. Postavljal je temelje slovenskega gospodarstva. Bil je eden glavnih pobudnikov uvajanja delavskega samoupravljanja.

Po zahrbtni bolezni je umrl 11. aprila 1953. Kljub prezgodnji smrti je kot teoretik in praktik socialistične ekonomske graditve veliko prispeval k izgradnji našega lepšega jutri. Boju za te cilje je posvetil vso svojo energijo, znanje in sposobnosti.

Zato je prav, da se ob teh skromnih vrsticah vsaj za hip spomnimo nanj.

Gordana Kitak

Novice iz kraja

Družbenopolitične organizacije v kraju, samoupravni organi krajevne skupnosti in množica krajanov so uspešno sklenili celoten postopek letošnjih volitev delegatov.

Letos smo se odločili, da krajevna skupnost organizira za vse žene v krajevni skupnosti proslavo in srečanje. Preveč različnosti je bilo po delovnih organizaci-

jah, ponekod nič interesa, kmečke žene iz zaselkov pa so ostale same z grenkim priokusom datuma 8. marec.

Svet KS je potrdil in odobril posojilo iz sredstev samoprispevka za komunalno infrastrukturo v višini 6.000.000.- din občinski izobraževalni skupnosti za dokončanje celodnevne šole v Ratanski vasi. Šola bo končana v letošnjem letu ter bo z letošnjim letom sprejela nove učence.

Za kulturni dom (celotna streha) so ponudbo za natečaj poslale štiri DO. Odbor za gradnjo in svet KS so najugodnejšega ponudnika sprejeli in podpisana bo pogodba za izvedbo del z dokončanjem do jeseni. Zagotovljenega je prav toliko denarja kot znaša predračun.

Krajevna skupnost je poslala v začetku leta v podpis poseben sporazum vsem delovnim organizacijam s sedežem v KS za obdobje 1982 - 86, to je 1 % od dohodka. Tričetr DO je že vrnilo podpisane sporazume, druge pa jih bodo še v kratkem. Tudi tokrat se je potrdilo sodelovanje, dogovarjanje in razumevanje tako DO kot KS, ki je s svojim programom, katerega so brez pripomb sprejeli, postavila program in delo tako, kot si ga večina želi. Tudi vsem dislociranim enotam na področju KS smo poslali v podpis sporazum s tem, da bi odvajali 1 % od povprečnega OD na zaposlenega v slovenskem gospodarstvu za leto 1981.

Vida Hustič, Zofija Venišnik - predstavnici žensk krajevne skupnosti sta bili v Beogradu v pobrateni KS Miljkovački izvori, občina Rakovica. Odnegli sta razna ročna dela na skupno razstavo. Teden kasneje pa sta nas obiskali dve predstavnici pobratene KS v Rogaški Slatini.

Z Izletnikom je bil sestanek v naši KS, kjer smo se dogovorili o pričetku del za avtobusno postajo v Rog. Slatini. Lokacijo med Bohorjem, pekarno in donatskim domom smo v zazidalnem načrtu že sprejeli. Izletnik kot glavni nosilec in izvajalec je naročil vse načrte in sprejel obveznost, da bo do konca 1985 avtobusna postaja končana. KS se vključuje kot investitor z deli in financiranjem komunalne ureditve, Izletnik pa bo še pritegnil druge za izgradnjo nadgradnje: peroni, čakalnica, bife, sanitarije, tobak in še kaj.

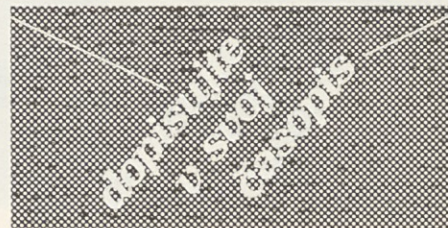
Ob novem letu je KS obiskala in izročila simbolične darilne pakete ostarelim ter samotnejšim krajanom. Želimo, da ti krajanji niso pozabljeni.

Mladinska krajevna organizacija pripravlja program za letošnje leto in ga bomo ponovno kot vsako leto usklajevali skupno v KS, saj se mladinci zelo dobro vključujejo povsod. Lansko leto so dobili dvoje prostorov, na razpolago imajo športno dvorano pri cerkvi in tudi finančna pomoč je bila izdatna.

Svet ZKS v KS pripravlja skupno konferenco komunistov, živečih v KS Rogaška Slatina, teh je nekaj nad 400. Skupaj z IO SZDL in ZSMS bodo obravnavali in ocenili dosedanje delo IO TVD Partizan v Rogaški Slatini.

Program za letošnje leto, asfaltiranje, kanalizacija, javna razsvetljava, pločniki, kolektor in ostalo, bo podan v tem mesecu. Vse komisije, odbori in svet KS ga skupaj pripravljajo ter preko območnih delegacij zaključujejo tako, da ga bo skupščina konec marca sprejela.

Rudi Krebs

FILMSKO GLEDALIŠČE

Zakaj ga nimamo?

Kaj je filmsko gledališče? To je filmska predstava, le da so filmi skrbneje izbrani. Vendar to še ni vse. Sestavni del predstave je tudi spremna beseda - gledališki filmski list. Pred predstavo ali po njej je razgovor o filmu - okrogla miza.

Zakaj filmsko gledališče? Tudi za obogatitev filmskega sporeda v Rogaški Slatini.

Mladini in starejšim bi izbran filmski program in ogled filmov v takšnem gledališču pomagal izoblikovati in izostriti filmski okus. Pridobili bi nekaj osnovne izobrazbe (znanja) o načinu filmskega (umetniškega) izraza, ki je lasten temu mediju.

Gledalci bi postali zahtevnejši, kar bi pomagalo izoblikovati boljši filmski spored. Potem kino dvorane ne bi polnili le razni seksi in filmi podobne vsebine in kvalitete.

Normalno je, da želimo tudi kvalitetnih zabavnih, razvedrilnih filmov.

Prav gotovo pa ni koristno, če je filmski spored pretežno lahkoten, komercialen predvsem v kraju, kjer moramo gledati edini ponujeni filmski spored.

Filmi so sestavina kulturnega utripa kraja. Zato ni vseeno kakšen je filmski program. Res je tudi, da turistični značaj kraja zahteva še toliko bolj pretehtane odločitve. V naših razmišljanjih so kulturne prireditve za goste zdravilišča in za nas.

V naši ponudbi moramo goste celovito zadovoljiti. Zato je večina prireditev v letni (glavni) sezoni, ko so delavci zdravilišča

prekomerno obremenjeni. Vprašanje je, koliko se jih takrat lahko udeležimo, ob njih uživamo, ker se naš prosti čas ne ujema z bogato pripravljeno ponudbo.

Kdaj torej filmsko gledališče?

V sodelovanju in dogovorom s Kino podjetjem in kulturno skupnostjo ter delovnimi organizacijami, bi najučinkoviteje delovalo predvsem od jeseni do poletja, kot abonmajsko gledališče. Program bi lahko obsegal kakšnih deset predstav (štirinajstdnevno).

To je kratko razmišljanje o še eni možnosti aktivnega vključevanja v kulturno dogajanje in oblikovanje kulturne politike v delovni organizaciji in v kraju, kjer živimo.

Anton SLIVNIK

Razstveni salon Rogaška Slatina. V pivnici je postavljena razstava likovnih del društva likovnih amaterjev iz Celja. Sodeluje več avtorjev. Rezultat kvalitetno razstavljenih del je dolgoletno načrtno delovanje v društvu. Avtorji se predstavljajo z več deli v različnih likovnih tehnikah. Zato razstava ne deluje enotno, vendar je zanimiva in pestra.

Razstavo so pripravili člani društva. Otvoritveni glasbeni program je izvajal godalni orkester iz Celja. Svečani otvoritvi razstave je prisostvovalo nad sto obiskovalcev.

A. Slivnik

Štefanu Lipniku v slovo

Čas, ki prihaja skozi gole veje dreves. Čas, ko se nedra zemlje odpro, da vsrkajo nove plodove in nove moči.

Čas, ko zasluži vse kar je živo v sebi in okoli sebe, novo življenje in novo moč sonca

To je pomladni čas.

In prav v takšni pomladi se luč človeškega življenja najpogosteje utrne.

14. 3. 1982 je ugasnilo življenje Štefanu Lipniku. Rodil se je 30. 11. 1927. leta v Irju, Rogaška Slatina. Zelo mlad, šele 17 pomladi mu je bilo, ko ga je sovražnik potegnil v vrtnec druge svetovne vojne. Fronta, ujetništvo, bolezen, vse to je preživel in se vrnil domov 1946. leta. Delal je, si ustvaril dom in družino. Pri nas v Zdravilišču pa je bil od leta 1962, vratar v Zdraviliškem domu, nato pa v Zdravstvu.

Kdo ni poznal Štefana, mirnega, zadržanega, vendar šegavega, vedno pripravljenega za šalo!

Bolezen je zasadila vanj svoje korenine, ki so neusmiljeno izpodrivale zdravje. Leta bolezn, bolečin in neprespanih noči so minevale v upanju, da bo ozdravel. Letos 1. 1. 1982 je bil upokojen. Štefan ni prejel prve pokojnine, ni je dočakal, smrt je bila hitrejša in je prehitela vse. . .

Sodelavci ga bomo ohranili v lepem in dobrem spominu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Zdravilišča za izraze sožalja, darovano cvetje in tolažilne besede. Posebej se zahvaljujem moškemu pevskemu zboru.

Jankovič Breda in hčerka Doris

ZAHVALA

Zahvaljujema se zdravstvenemu kolektivu in sindikatu Zdravilišča za darovane vence in cvetje, izraze sožalja in za udeležbo pri pogrebu naše ljube mame.

Vera Došler in Ina Korber

ZAHVALA

Ob smrti drage tašče Ane Koražija se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz posloводства Pošta za darovano cvetje.

snaha Zora

Kadrovske novice

V mesecu januarju in februarju 1982 so sklenili delovno razmerje v Zdravilišču naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Restavracija

Zdravko Antolinc, kuhar mesar - nedoločen čas, Tatjana Skale, točajska opravila, določen čas, Nevenka Antolič, enostavna točajska opravila, določen čas.

TOZD POLNILNICA

Anton Tramšek, rázkladanje in prebiranje steklenic, določen čas, Marko Markovinovič, vodenje izmene skladišča, nedoločen čas, Marjan Bukšek, rázkladanje-nakladanje v skladišču, nedoločen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Branko Cerovski, opravila kurjača vzdrž., nedoločen čas.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu januarju in februarju 1982 naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Štefan Lipnik, vratar v zdravstvu, invalidsko upokojen, Jože Zabukovšek, priprava min. kopeli, sezonska zaposlitev, Darinka Johan, priprava min. kopeli, sezonska zaposlitev.

Restavracija

Milica Šurbek, natakarska opravila, samovoljno prekinila delovno razmerje, Tatjana Skale, točajska opravila, potek sklepa za določen čas, Darinka Vrlec, administrativna opravila, sporazumno prenehala delov-

no razmerje na željo delavke zaradi preselelitve, Marija Gobec, priprava jedi, sporazumno prenehala delovno razmerje na svojo željo.

TOZD POLNILNICA

Franc Šrmpf, vzdrževanje polnilnih naprav, odšel v JLA, Srečko Gobec, vzdrževanje polnilnih naprav, odšel v JLA.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Leopold Jager, samostojna električarska opravila, umrl, Danica Ogrizek, vrtnarska opravila, sezonska zaposlitev, potek sklepa za določen čas.

V mesecu januarju je Silva Zbil, zaposlena v sprejemni pisarni zdravstva, rodila deklico.

K. T.

IZID VOLITEV, KI SO BILE V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI 11/3-1982

	Vollnih upravičencev št.	Glasovalo	%
TOZD 1	495	432	87
TOZD 2	181	178	98
TOZD 3	110	100	100
DSSS	116	115	99

Življenje v klubu abstinentov »DONAT« v Radovljici

Klub, ki danes šteje 80 članov, deluje pod imenom »Klub zadovoljnih abstinentov«.

Najprej so bili kot ostali tovrstni klubi v Sloveniji: Klub zdravljenih alkoholikov. Potem pa so se preimenovali: zakaj bi to ime kot kožo, ki se je ne da sleči, stalno vlekli za seboj. Saj tudi tistim, ki so bili bolni na želodcu, ne pravimo vse življenje želodčni bolniki.

Klub zadovoljnih abstinentov je med slovenskimi klubi bela vrana še v nečem. Medtem, ko ostale klube vodijo zdravniki s svojimi sodelavci, je radovljiški povsem samoupravno organiziran in tako tudi deluje. Imajo svojo skupščino, svoj upravni odbor. Samoupravnost pa je tisto, kar člane vleče h klubu. To pomeni, da pridejo v klub kadarkoli hočejo, brez neke tihe prisile. In hodijo. Vsak teden se jih zbere 25, tudi 30. Pridejo tudi iz drugih občin. Tisti, ki pride v klub, pride iz ljubezni in kdor pride iz ljubezni, bo tudi iz ljubezni abstiniral. To pa je lahko uspešnejše kot vse drugo.

To, da je klub organiziran samoupravno, pa ne pomeni, da sodelovanja z zdravniki in patronažno službo ni. Celo nasprotno. Za zdravnike iz psihiatrične bolnice v Begunjah, kjer zdravijo tudi take bolnike, ni važno, kdaj jih člani kluba prosijo za pomoč, da bi prišli v klub, ali da bi sprejeli bolnika v bolnico. Prav to pa je izredno pomembno. Če se je alkoholik že odločil, da bo odšel na pot zdravljenja, hoče iti po tej poti takoj, brez trenutka odlašanja. Ponekod pa čakalna doba traja celo tri mesece, to pa je že cela večnost. Lahko je že prepozno.

Velika pomoč je klubu tudi razumevanje delovnih organizacij v občini. Ni se še zgodilo, da bi katera od njih ne našla dela za zdravljenega alkoholika. Za uspešno abstinenco pa je najprej potreben kos kruha. Če ga ni, vodi najhitrejša pot v gostilno, od koder je tak človek tudi prišel.

Delo v klubu je častno, prostovoljno in neplačano, je zapisano v pravnih dokumentih - pravilih kluba.

Da bi nekomu pomagali, ni škoda ne časa, ne bencina. Moto članov tega kluba je: »Pomagaj drugim, da rešiš sebe«. Tistim, ki so na zdravljenju, pripovedujejo o svojih izkušnjah, o težavah, ki se začno, ko se za njimi zapro vrata bolnišnice. O tem lahko bolje kot vsaka knjiga pripoveduje le nekdo, ki je že sam doživel, kako je, če družina zaradi pijače nima kaj jesti, obleči, če se boji, kdaj bo prišel v hišo inkasant za elektriko, vodo, televizijo. Za klub je značilno tudi, da se živo vključuje v družbeno-politično življenje v občini. Ni praznika, da ga ne bi proslavili, udeležujejo se parti-zanskih srečanj, krvodajalskih akcij, lani so šli v Kočevski rog, Kumrovec, itd. Članom kluba se zdi izredno pomembno to vključevanje v družbeno politično življenje v občini in si prizadevajo, da bi vanj vključili in pridobili slehernega svojega člana, ker menijo, da je to osnova za uspešno vključevanje v normalno življenje v njihovem okolju po končanem zdravljenju. Če se zdravljeni alkoholik ne bo vključil na vsa področja družbenega in političnega življenja, potem se verjetno nikdar

ne bo mogel popolnoma rehabilitirati, ker bo vedno ostajal neke v ozadju. Prav to pa ga lahko naučijo že v klubu in ta misel jih je tudi ves čas vodila, da so organizirali klub, ki je toliko drugačen od ostalih v Sloveniji. Prav zaradi te organiziranosti so jih ostali klubi v Sloveniji dalj časa odklanjali in njihovega načina dela niso priznavali, vendar se sedaj, čeprav počasi, že kažejo tudi drugačna stališča do njihovega dela. Najbolj uspešno je sedaj sodelovanje s klubom iz Škofljice, saj so začeli z izmenjavanjem izkušenj med seboj.

Način dela v klubu utemeljujejo s tem, ker mislijo, da je na vrh vsakega hriba speljanih več poti in da ni toliko važno, katero poti si kdo izbere, bolj pomembno je, da prispe na vrh, kar za njih pomeni, da postane in ostane abstinent. In uspeh njihovega dela jih je prepričal, da je tudi njihova pot lahko prava pot. Kdor želi stopiti na tako pot, je v njihovem klubu vedno dobrodošel.

Skoraj vsak teden pride v klub kakšen nov član. Zanimivo se mi je zdelo to, da se nikomur ni treba posebej predstavljati, sploh pa klub zavrača predstavitve, ki so prisotne na ostalih tovrstnih klubih, ki jih vodijo zdravniki, terapevti, medicinske sestre ali socialni delavci. V tem klubu menijo, da je predstavitev nepotrebna, za zdravljenega alkoholika žaljiva, saj se mu na ta način odvzame še tisto malo dostojanstva, ki ga še ima. Vsak alkoholik in pozneje zdravljeni alkoholik naj se zaupa svojemu zdravniku, v klub pa prihaja zato, da bi začel novo življenje, da bi pozabil na alkohol, ne pa da bi s predstavljanjem obujal najbolj mučne trenutke in dogodke svojega zavoženega življenja, ki so jih tako ali tako doživljali prav vsi, eni manj, drugi več, vendar vsi vedo, kaj to pomeni. Prav zaradi tega se v tem klubu izredno malo ali skoraj nič ne pogovarjajo o življenju, ki so ga preživljali kot alkoholiki, pač pa veliko več o drugačnem življenju in o novih nalogah, ki jih bodo opravljali kot normalni zdravi ljudje.

Vsakega novega člana potem seznanijo s pravili kluba. Povedo mu, da je pogoj, da lahko obiskuje klub, brezpogojna abstinenca. Te nove člane imenujejo pripravnike. Pripravniška doba pa traja največ eno leto. S popolno abstinenco si v tem času lahko pridobijo pravico članstva, če pa tega ne dosežejo, jim je nadaljnje sodelovanje onemogočeno. Kdor pa misli, da mu klub ne odgovarja, lahko preneha z obiski kluba kadarkoli želi, kar pa se zgodi zelo poredko.

Kadar pride do recidive pri katerem od teh, ki so že postali člani kluba, pa mu vsi skušajo pomagati, da se čimprej prične ponovno zdraviti, nato pa ga zopet sprejmejo v klub ponovno kot pripravnika.

Člani kluba se tudi uspešno ukvarjajo s športno dejavnostjo. V njihovem klubu bolj ali manj uspešno deluje več sekcij: šahovska, nogometna, kegljaška in lokostrelska. Od vseh je najbolj uspešna prav lokostrelska, ki jo vodi njihov član, ki se je začel ukvarjati z lokostrelstvom, ko je po zdravljenju v bolnici prišel v klub in začel abstinerirati, to je bilo pred šestimi leti. Danes je član državne reprezentance in

kandidat za olimpijske igre. V lokostrelski klub je pritegnil tudi pionirje in mladince iz osnovne šole in če mu le čas dopušča, z njimi redno trenira.

Njihovo delo pa hromi dejstvo, ki je značilno za mnoge klube in društva, to je manj denarja kot je hotenj in želja.

Radovljiški abstinenti so se domislili in zaposili Zdravilišče Rogaška Slatina za patronat. Na podlagi njihove prošnje so v Rogaški Slatini sprejeli naslednje predloge:

1. Zdravilišče prevzame patronat nad klubom.
2. Klub lahko prevzame ime Donat.
3. V centru točijo brezalkoholne pijače iz Rogaške.
4. Glede finančnih sredstev je predlagana dotacija, višino le-te pa določa oddelek za propagando, ki spremlja njihovo propagandno aktivnost.

Prav bi bilo, da bi Rogaški sledile tudi druge delovne organizacije, saj bi s tem pomagale tudi svojim delavcem.

KZA Radovljica

Ljubiteljska poezija

NEKOČ

*Nekoč si nosil v srcu pomlad,
nekoč si delil ljubezen,
nekoč si imel voljo.
Nekoč. . .*

*Prišel je vihar,
prišla je jesen,
prišla je hudobija,
nekoč. . .*

*Vihar te je oropal pomladi,
jesen ti je vzela ljubezen,
hudobija ti je strla voljo,
nekoč. . .*

*In kaj je ostalo?
Ostal je spomin,
ostal je čas bolečin.
Danes. . .*

ZAKAJ?

*Še ko se ne zaveš,
ti je sojeno: RAD IMETI
Le zakaj?*

*In ko si poln nad,
želiš si le: ŽIVETI!*

*Pa je življenje trdo -
sojeno ti je: TRPETI!*

*In že ko bitje se rodi,
mu je osojeno: UMRETI!
Le zakaj?*

VRELCI - glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 1100 izvodov in ga prejemajo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Božo Kolar, tehnični urednik Anton Slivnik, lektor Vlado Kern. Tisk in oblikovanje Tiskarna Cinkarne Celje. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.